

בעוצמה את המסר המטעה שכביכול האנושות היא זו שמנהלת אותם.

הדבר היחיד שיכול לקרוע את מסך הטשטוש והבלבול, זהו רק המשך היאחזות אמיצה ב"סדר המחשבות ע"פ האמת המסורה", עד שנצלח את ניסיונות התקופה, בהגיע הזמן של גילוי השגחת ד'.

ה. בשנים אלו, בשיאה של מלחמת תרבות, יושבים טובי המוחות של החברה הישראלית, פרופסורים ואנשי רוח למיניהם לצד בעלי משרות שלטוניות ובעלי תפקידים רמי דרג, בשלל מכונים ומוסדות מחקר, מתוך מטרה לשנות את ציבור היראים והחרדים לדבר ד'. הם הבינו שלעקור מעמנו את ה'דת' אין ביכולתם, ולכן הם מרכזים את כל מאמציהם במטרה אחת, לנתק אצל ציבור זה את ה'דת' מה'חיים', ע"י שיטת תפיסת עולמם, באמצעות שילובם בחברה הישראלית. כך יושבים טובי המוחות של אדריכלי מגמות שילוב החרדים בחברה הישראלית, ופועלים בשלל דרכים ושיטות בכדי למגר את הבדלנות ולעורר את השילוב וההטמעה.

אך אנו נישאר "ריאליים". נשמר את הבדלנות, ניצמד לתפיסת העולם האמתית, ה'מסורה', וממילא כשניגש לכל הנושאים העומדים על הפרק, בין בענייני הכלל ובין בענייני הפרט, נשקול אותם מתוך ריאליות אמתית שנשענת על תפיסת אמת. נדע אין להתנהג במרחב התורתי של החיים ע"פ חוקי התורה, וממילא גם היכן למשוך את ידינו מלפעול כשאין זה ע"פ התורה. לא ניפול חללים לרגלי "ריאליות" מדומה, שנשענת על בלבול וטשטוש המחשבות.

הרב ישראל אשר, מודיעין עילית

"כי יהיה החושך סיבת האורה"

אחרי ההודאה העמוקה על המאמר הנכבד "להאיר מתוך חשכה", שנתן את המבט הבהיר על הלקח העיקרי העולה מנס הפורים ומגילת אסתר, אבקש רשות הקוראים להציע בזה יתר עומק ברובד נוסף.

דהנה כאשר זוכים לחיות מתוך מבט של אמונה, "ואתה מרום לעולם ד'", הרי שלא די שכל הנסיונות אינם מערערים חלילה את יציבות האמונה, אלא אדרבה ואדרבה, מחזקים את האמונה לאין שיעור.

ונבאר ע"פ הגמרא יומא סט: "למה נקרא שמן אנשי כנסת הגדולה, שהחזירו עטרה ליושנה, אתא משה אמר הקל הגדול הגבור והנורא, אתא ירמיה אמר נכרים מקרקרין בהיכלו איה נוראותיו לא אמר נורא, אתא דניאל אמר נכרים משתעבדים בבניו איה גבורותיו לא אמר גבור, אתו אינהו ואמרו אדרבה זו היא גבורת גבורותיו שכובש את רצונו שנותן ארך אפים לרשעים וכו'". והדברים כמובן צריכים ביאור.

וקיבלנו בזה מרבתינו, כי הנה כל המושג של "שמות" ו"כינויים" אינם אלא הכרה בגילוי הנהגתו יתברך, וכגון כשיש גילוי של מידת דין - הכינוי הוא אל-קים, וכשיש גילוי של מידת רחמים

- הכינוי הוא הוי"ה, הכל לפי גילוי ההנהגה של אותו זמן.

והנה משה רבינו ע"ה היה בדור של גילויים שאין כדוגמתו, עשר מכות, יצי"מ, מתן תורה, עמוד אש וענן וכו' וכו', ולכן התבטא בתכלית הגילוי של הקל הגדול הגבור והנורא, בא ירמיה בדור החורבן, בזמן שעיר הא-לקים מושפלת עד שאול תחתיה, הלב מתפלץ לראות איך שנכרים מקרקרין בהיכלו, והוא בורא העולם, מלך העולם, אדון העולם, נעשה כמי שח"ו אין בידו להושיע, אמר "איה גבורותיו", אין כאן עכשיו גילוי הנהגה של גבורה, אדרבה גילוי ההנהגה עכשיו הוא של "מלך עלוב" (כלשון חז"ל), לא מתאים עכשיו להגיד "הגיבור". בא דניאל עשרות שנים אח"כ, בעומק גלות בבל, אמר "נכרים משתעבדים בבניו", אין כאן גילוי של "נורא".

ומה חידשו אנשי כנה"ג, הם חידשו שיש לנו רשות להתייחס לא לגילוי ההנהגה הנראה לעין בשר, אלא לגילוי ההנהגה הנראה מתוך מבט האמונה.

ואזי נכון, כשאתה רואה בעיני בשר נכרים מקרקרין בהיכלו, אתה לא רואה פה גבורה, ואדרבה, אבל כשאתה מסתכל מתוך אמונה, אתה יודע את האמת שהוא הבורא, והוא המשגיח, והוא המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, ובאותו זמן גופא שהנכרים מכעיסים לפניו ומקרקרים בהיכלו, הוא המחיה אותם בכל רגע ורגע, ואם רק יסתיר פניו מהם - והיו כלא היו, ועם כל זה כובש רצונו, ומחיה אותם, ומאפשר להם כביכול להשפיל אותו, לרמוס את כבודו, וסובל עלבונו ושותק. אין לך גבורה גדולה מזו! זו היא גבורת גבורותיו, יש פה גילוי עצום של גבורה שאין למעלה ממנו. "תקינו לומר הקל הגדול הגיבור והנורא"!

ומתוך כל פעולותיהם הכבירות של אנשי כנסת הגדולה, דוקא על זה נקבע שמם "אנשי כנסת הגדולה". על זה שהם פתחו לנו את העיניים, הכינו אותנו לאלפיים שנות גלות קשות ומרות, מלאות בנסיונות נוראים ועצומים: תסתכלו מתוך אמונה! כשמתכלים מתוך אמונה, ויודעים שיהא החושך סיבת האורה, שכל הנסיונות עצמם הם גופא יצמיתו את הטוב, אז אתה הרי כבר עכשיו מתפעל ומתרגש עד לאין שיעור. בכל בקר כשאתה קם, ואתה שומע ח"ו גזירה חדשה היל"ת, ואתה מאמין שזה, זה מביא את האור, החושך הזה מצמיח את הגאולה, ואתה מאמין באמונה שלמה כי כל זה סיבות וגלגולים לגילוי יחודו ית"ש בעולם - הרי פורצת מלבד הקריאה "מאד עמקו מחשבותיך", הן הן גבורת גבורותיו ונפלאות נפלאותיו, וכבר עכשיו פורצת קריאת ההתפעלות המשתוממת: "ואתה מרום לעולם ד'".

את זאת האיר לנו הפורים, כי יהיה החושך סיבת האורה.

יקותיאל הלוי, חדרה

משולחנו של רבנו צוק"ל

בתוככי ים היגון האופף כל בר לבב מסילוקו

של מרן רבנו זיע"א, אשר סכך עלינו והיה לנו לאב ולאם, ואשר אמרנו בצילו נחיה, אמרתי להביא דבר של חיוך שזכיתי לקבל מפיו.

היה זה כאשר בת"ת שבמקומנו התעוררה שאלה, שהורים לכמה תלמידים ביקשו ענין מסוים שיקדם את בניהם, ואולם עם כל הצורך והחשיבות שבדבר, הרי שהנהלת הת"ת טענה שאינה יכולה להחזיק בכך, מכיון שבלאו הכי הינה מתמודדת בכל עת עם קופה ריקנית, ואדרבא שההורים עצמם יקחו זאת על שכמם והנהלת הת"ת תשתדל לעזור ולהשתתף חלקית במימון. אחרי שנועצנו באחד מן הגדולים שליט"א, שאמנם המריצנו עד מאד ודחק שהנהלת הת"ת תיטול על עצמה את המימון מכיוון שזה גם תקנת הכלל בעקיפין, עדיין היינו מאד נבוכים, האם לקחת על עצמנו עוד תוספת עלות שאיננו יכולים לעמוד בה.

בהזדמנות הראשונה שהייתי בירושלים נכנסתי קמי מרן ראש הישיבה זיע"א, והצגתי בפניו את פרטי וצדדי השאלה. נענה מרן ראש הישיבה ואמר לי, כי לומר שאני חייב בזה אי אפשר, אולם רוצה הוא לספר לי סיפור. וסיפר שבוורשא היה יהודי שהתפרנס מהשכרת דירות, כאשר אחת הדירות שהשכיר היה לאלמנה אחת. והנה שנה אחת אותה אלמנה לא הצליחה להתפרנס ולא שילמה שכירות. ניגש המשכיר לגה"ק ה"אמרי אמת" בטענה, כי הן אמנם אסור להוציא את האלמנה מהבית, אולם מדוע הוא כמשכיר צריך לספוג את כל הנזק, הוא מוכן לספוג חלק, וקופת הצדקה של ורשה תשלם את שאר השכירות.

ענה לו ה"אמרי אמת" כי אכן זו טענה יפה, אולם יש לו ראייה ממשנה מפורשת אין לנהוג בכגון דא. המשנה במסכת קידושין אומרת "מי שחציו עבד וחציו בן חורין, לישא שפחה אינו יכול מפני צד בן חורין שבו, לישא בת חורין אינו יכול מפני צד עבדות שבו, אלא כופין את רבו ונותן לו גט שחרור וכותב לו שטר על חצי דמיו". נתבונן נא, העבד הזה במצוקה שאיננו יכול לישא אשה, אולם מדוע האדון הוא זה שצריך לספוג את כל ההפסד ולשחרר את העבד, אדרבא היה להם לחז"ל לחייב את בני העיר להשלים לאדון את דמי העבד ואז האדון יוכל לשחררו בלי להינזק, אלא, סיים ה"אמרי אמת", רואים במשנה כי לא לחינם הקב"ה גלגל לפתחו של אותו אדון שיהיה לו חצי עבד. וזה יסוד גדול, שלא לחינם הקב"ה גלגל לידיך שהפתרון למצוקת השני תהיה תלויה בך, אם הקב"ה גלגל דבר לידך הרי שמכוון כאן שאתה תפתור את הבעיה.

[ואח"כ הראוני מקור לזה בדברי מרן החת"ס על הפסוק "ונתן לך ד' רחמים ורחמך", שלעתים גוזר הקב"ה על יהודי גזר דין קשה, אולם מביא לפניו מקרה הדורש רחמים - היינו דברים שאם תדקדק בהם משורת הדין יתכן ולא תצטרך לעזור בהם אולם הקב"ה "נתן לך רחמים", רוצה להצילך מהגזר דין הקשה ומצפה שתפעל ברחמים ולא לפי שורת הדין, ואז גם הקב"ה "ורחמך", מידה כנגד מידה. ועל כן התגלגל הדבר לך ולא למישהו אחר, בעבור תזכה ו"ורחמך"].

מרדכי גדליה ש"י